Nr 97 SOSNOWIEC wtorek dnia 30 kwietnia 1918 roku Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

Na rzecz państwa polskiego.

Manifestacje w Rosji.

Dnia 10 kwietnia odbyło się w Petersburgu wielkie zebranie polityczne najwybitniejszych przedstawicieli polskiego społeczeństwa w Rosji, w których wzięły udział wszystkie stronnictwa.

Długą deklarację, wystosowaną do rządu polskiego przyjęto entuzjastycznemi oklaskami. Kończy się ona następującem wezwaniem:

„My, zebrani obywatele polscy na emigracji w Rosji, łącząc się z krajem i narodem, ufamy, że rząd polski oparty o cały naród dobędzie z siebie tyle sił, ile ich potrzeba, by w ciężkim momencie zdobyć wolność i państwową niepodległość".

Przemawiało wielu przedstawicieli stronnictw, Lednicki wyjaśniał:

Dostojna Rada regencyjna obdarzyła mnie wielkim zaszczytem ponad zasługi moje i wartość, powierzając mi roztoczenie w jej imieniu opieki nad uchodźctwem polskiem. Moje i wasze zadania na obczyźnie są trojakie.

Przedewszystkiem mamy roztoczyć opiekę nad losami wychodźtwa, opiekę prawną, polityczną i moralną.

Drugim zadaniem moim jest bezpośrednie umożliwienie powrotu wszystkim uchodźcom do kraju.

Trzecie zadanie moje — to obrachunki przyszłe pomiędzy państwem polskiem a rosyjskiem. Wielkie zadania mamy wszędzie przed sobą do spełnienia.

Metropolita ks. E. Ropp zaznaczył: „Na każdej przestrzeni Kościół przybiera charakter narodowy i prowadzi naród do celów świętych i wzniosłych. A zasadą Kościoła jest zawsze: Trzeba czynić, trzeba pracować, a nie czekać, aż kto inny przyjdzie i za mnie zrobi.

Przedstawiciel stronnictwa narodowo zachowawczego p. A Meysztowicz powiedział:

Byliśmy zawsze rzecznikami myśli, że armja narodowa o kraj opierać się powinna, z zadowoleniem przyjęliśmy wiadomość, że żołnierz naczelnym władzom państwowym się poddał.

W imieniu radykałów p. Feliks Mazurkiewicz podporządkował się władzy państwa polskiego, kończąc swe przemówienie:

„Kto tędy przejdzie, z jaką myślą zdradną,
Niech się na niego te wrota zapadną".

Następnie p. Leon Malewski w imieniu Polskiego Tow. Patrjotycznego stwierdza, że dokoła tej organizacji grupują się polskie żywioły lewicowe, nie obałamucone przez bolszewizm, grupują się reprezentanci zdrowego socjalizmu polskiego. „Uważamy, oświadcza mówca, za konieczne zbrojenie się zgodnie z wolą narodu, będziemy bronić interesów proletarjatu polskiego, starać się, aby brał on udział w rządzie i zrozumiał spadające nań przez to obowiązki wobec państwa polskiego. Dziś będziemy stać mocno przy państwowości polskiej, składając hołd Radzie Regencyjnej, choćbyśmy nie wszystko w jej akcji podzielali".

W imieniu Polskiego Tow. Patrjotycznego przemawiał Bolesław Sarankiewicz, a solidaryzując się również ze złożonymi deklaracjami dodał: „Choć może budzi się w nas pewna obawa, że Polska buduje się w purpurach, ale i tych purpur będziemy bronić, aby one były i zostały polskie".

Po tych przemówieniach tekst adresu do Rady Regencyjnej uchwalono przez aklamację wśród burzliwych entuzjastycznych oklasków. Adres ten złożył Radzie regencyjnej pan Lednicki.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec dnia 29 kwietnia.

Kars wzięty.

KONSTANTYNOPOL, 27 kwietnia. Urzędowy komunikat turecki:

Front kaukaski.

Nasze walki o Kars doprowadziły do upadku twierdzy.

Zdobyliśmy 360 dział różnego kalibru.

Front palestyński.

Tu i owdzie utarczki patroli. Pod Nablus strącono samolot nieprzyjacielski. Lotnik ranny wzięty został do niewoli. Na innych frontach nic szczególnego.

Niemcy w Finlandji.

FRANKFURT, M. Jak donosi „Telegraphische Korespondenz" wojsko niemieckie wkroczyło do twierdzy Sweaborgu.

Granica pomiędzy Estonją a Rosją jest zamknięta.

Walki w Finlandji.

BAZYLEA 28 kwietnia. Połączenie kolejowe pomiędzy Petersburgiem a Finlandją uległo przerwie. Czerwona gwardja posiada w swej władzy tylko jedno miasto większe, Wyborg.

Przed upadkiem Ypres

BERLIN 28 kwietnia. Ypres ma być już bezpośrednio zagrożony.

Do „Temps" donoszą z frontu, że Ypres znajduje się w ogniu artyleryjskim.

W przewidywaniu ucieczki.

ZURICH 27 kwietnia. „Neue Züricher Nachrichten" dowiadują się, że cała angielska flota transportowa skoncentrowaną została w kanale, ażeby w razie dalszego odwrotu armji angielskiej, dopomóc jej do ucieczki na ziemię angielską.

Rada wojenna koalicji.

KOLONJA 28 kwietnia. Na wniosek generała Focha, zmniejszono liczbę członków rady wersalskiej do czterech. Do rady należą obecnie generałowie: Bliss, Sackvillą, Robilant i Belin.

O pomoc japońską.

KOLONJA 28 kwietnia. W Londynie daje się zauważyć nagła zmiana poglądów. Rząd francuski, jak i angielski są przekonane, że interwencja Japonji stała się konieczną.

Przerwa w komunikacji pocztowej.

GENEWA 28 kwietnia. Według informacji z Francji, komunikacja pocztowa z Dunkierką, Calais i Boulogne uległa zawieszeniu. Powody tego zarządzenia są prawdopodobnie natury wojskowej.

Pochód na Kursk.

MOSKWA, 28 kwietnia. (WAT.). Biuro Reutera donosi pod datą 21-go kwietnia:

Urzędowo komunikują, że pochód ukraińsko-niemiecki na Kursk trwa w dalszym ciągu.

Linja kolejowa została zajęta.

Losy Besarabji.

BERLIN, 28 kwietnia. Bukaresztański współpracownik „Voss. Ztng." donosi:

Oficjalnie ogłoszono o rozwiązaniu rządu besarabskiego w Kiszyniowie.

Dowiaduję się, że wydano i przygotowano cały szereg zarządzeń, aby połączenie Besarabji z Rumunją wprowadzić na tory rzeczywistości.

Przed ofensywą.

BERN 28 kwietnia. Koła miarodajne wyrażają życzenie, by Foch objął dowództwo naczelne również na froncie włoskim natychmiast, nie czekając rozpoczęcia się ofensywy austrjackiej.

Pierwsza walka tanków.

BERLIN, 27 Epizod walki tanków dnia 21 kwietnia wyróżnia się zaciekawiającym przebiegiem.

Na południe od Viller Brettoneux zdarzyło się poraz pierwszy, że opancerzone niemieckie wozy spotkały się z angielskiemi tankami.

Niemieckie tanki okazały się ruchliwsze i mocniejsze niż angielskie.

Jeden niemiecki wóz pokonał 3 nieprzyjacielskie tanki przez ogień na krótki dystans.

Groźna sytuacja w Irlandji.

ZURICH 28 kwietnia. Depesze z Londynu donoszą o wstrzymaniu całego ruchu telegraficznego pomiędzy Anglją a Irlandją.

„Daily Telegraph" pisze, że rozwój wypadków w Irlandji napełnia cały naród największą troską.

Obietnica

HAGA. 29 kw. Prasa holenderska utrzymuje na podstawie krytyki wojskowej że rozwinięcie niemieckiej ofensywy inaczej ona pojmuje aniżeli koalicja.

W ten sposób w Hadze utrzymują, że rozstrzygnięcie na zachodnim froncie nastąpi w lipcu.

Włosi ewakuują Ala.

WIEDEŃ 29 kwietnia. Włosi ewakuowali dobrowolnie miasto Ala i ludność przenieśli po za linję bojową. Zrobiono to na skutek zapowiadającej się ofensywy.

Nacjonalne stronnictwo w Prusach.

BERLIN, 29 kwietnia. Narodowo-liberalna partja posłów do pruskiej Izby powzięła w parlamencie 419 głosami przeciw 127 przyjąć prawo wyborcze w ramach przedstawionych przez rząd

Z Austrji.

WIEDEN, 29 kwietnia. Wskutek odrzucenia parlamentu do dnia 7 maja rząd pragnie wykorzystać ten czas na pertraktacje z różnemi partjami. Rząd jednak musi się oprzec na stronnictwach niemieckich, gdyż na słowian liczyć nie może, Są oni nie do przejednania.

Czeskie żądania.

WIEDEN 29 Donoszą z Gracu: biskup Dubrowa żąda aby czesi otrzymali samodzielne państwo na wzór monarchji węgierskiej.

Do państwa tego mają być wcielone całe Czechy i Morawia i część Śląska.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. 29 Kemel wzięto szturmem, przyczem zdobyto 7100 jeńców w tem 181 oficerów 53 działa i 233 karabiny maszynowe, Ciężkie ataki francuskie na las Hangard i wieś krwawo odparto. Dotartą do francuskich rowów nad Mozelą i przyprowadzono jeńców.

Wiadomości polityczno-społeczne.

Nominacja członków Rady Stanu

W dziale urzędowym wczorajszego „Monitora Polskiego" ogłoszono co następuje:

„Postanowieniem Rady Regencyjnej z dnia 26 kwietnia 1918 r. członkami Rady Stanu zostali:

ks. Antoni Aksamitowski, Antoni Bieliński, Józef Błyskosz, Zygmunt Brudziński, Mateusz Dziurzyński, Bolesław Eiger, Stanisław Garliński, Marjan Grotowski, Walerjan Górski, Henryk Grohman, Antoni Humnicki, Zygmunt Kassuba, Marjan Koniorski, Antoni Kujawa, Stanisław Lipczyński, Bolesław Markowski, Józef Mikułowski-Pomorski, Józef Natanson, Michał Nowak, Józef Ostachowski, Mojżesz Pfeffer, Henryk hr. Potocki, dr. Rafał Radziwiłłowicz, Wojciech hr. Rostworowski, Józef br. Scipio Del Campo, ks. Bolesław Sekutowicz, Gustaw Simon, Jan Skotnicki, Alfred Sokołowski dr. Feliks Starzyński, Władysław Studnicki, Adolf Suligowski, Bronisław Szlubowski, Teodor Szybiłło. Eustachy Korwin, Szymanowski Józef Targowski, Joel Wegmeister, Andrzej Wierzbicki, Leonard Wilczewski-Tallen, Franciszek Wolda, Henryk Wyrzykowski, Władysław Zawadzki, Marjan Zbrowski, dr. Eugenjusz Zieliński, dr. Ludwik Zieliński.

Obchód 3-go Maja w Warszawie.

Po porozumieniu się Rady Miejskiej Magistratu m. Warszawy uchwalono uroczystość 3 maja ograniczyć w r. b. do nabożeństwa rocznicowego w katedrze św. Jana i do przedstawienia galowego w teatrze Wielkim.

Za dzwony.

W dzisiejszej „Gazecie Swiątecznej" czytamy:

W parafjach Iwanowickiej i Chełmskiej w powiecie kaliskim zaginęły dzwony kościelne i władza wojskowa nie mogła ich zabrać. „Gazeta Kaliska" donosi, że uwięziono za to w połowie kwietnia na rozkaz gubernatora niemieckiego, księży proboszczów obu tych parafji i gromadkę parafjan. Księża siedzą w więzieniu w Kaliszu, a parafjanie podobno — w aresztach gminnych. Mają oni być więzieni póty, aż dzwony się odnajdą.

— Obchód 3-go Maja. Na wczorajszem posiedzeniu Komitetu obchodu rocznicy 3 go Maja postanowiono rozesłać zaproszenia na uroczyste nabożeństwo przedstawicielom władz polskich. Wszelkie inne instytucje i korporacje winny się zgłaszać po bilety wejścia do kancelarji Rady miejskiej we wtorek i środę w godz. od 12 — 1 i od 6 — 7 po południu.

Ze względu na trudności, jakie napotyka zorganizowanie koncertu w tak krótkim czasie postanowiono zamiar ten zaniechać. Urządzony będzie natomiast odczyt, który poprzedzą występy chórów szkolnych. Następne posiedzenie komitetu odbędzie się w środę o godz. 8 wieczorem.

— Poświęcenie sztandaru. W dn. dzisiejszym o godz. 9-ej rano w miejscowym kościele parafjalnym ks. prob. Plenkiewicz dokonał poświęcenia sztandaru cechu kelnerów. W uroczystości tej brały również udział delegacje związków kelnerskich z Częstochowy i Łodzi.

— Z komisji zasiewów. Komisja Zasiewów zawiadamia, że z dniem 30 kwietnia przerywa zapisy na ziemniaki. Na wykę, tatarkę, łubin i saradelę będą przyjmowane zapisy nadal. Od dnia 1 maja będą wydawane ziemniaki powtórnie tym, którzy nie otrzymali wszystkich, po cenie 6 marek za pud. W dniu 1 maja od Nr. 1 do 300, 2 maja od Nr. 300 do 600, 4 maja od Nr. 600 do 900. Ziemniaki sprzedawane będą od godz. 9 rano do 12 po poł.

— Wizytacja szkół. W tych dniach bawił w Zawierciu na wizytacji szkół p. inspektor krajowy Stanisław Czaplicki z Warszawy, który w asystencji Okręgowego inspektora p. Cimoszki wizytował seminarjum nauczycielskie żeńskie i szkoły miejskie.

— Ze Stow. Techników. Wczoraj odbyło się doroczne zebranie członków Stow. Techników, na którem po odczytaniu sprawozdania z działalności Stow. oraz uchwaleniu budżetu na r. b. w wysokości 1132 mk. dokonano wyborów prezesa, 10 członków zarządu i 5 członków komisji rewizyjnej.

Drogą tajnego głosowania wybrani zostali do zarządu pp.: Gademski Stanisław (prezes), Strzeszewski Wiktor, Woźniak Andrzej, Benni Artur, Horko Włodzimierz, Mielczarski Stanisław, Byszewski Wacław, Frycz Feliks, Maruszewski Franciszek, Łukowski Stefan i Janiszewski Eugenjusz.

W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Łaszczyński Bolesław, Makowski Bolesław, Pürschel Ludwik, Krasnodębski Jerzy i Przedpełski Józef.

Obszerniejsze sprawozdanie ze względu na brak miejsca odkładamy do jutrzejszego numeru.

— Z kursów monterskich. W ub. sobotę o godz. 7 ej i pół wieczorem w lokalu Stow. Techników odbyło się zamknięcie roku szkolnego na kursach monterskich Koła elektrotechników przy Stow. Techników.

Posiedzenie zagaił przewodniczący zarządu p. Krasnodębski, zaznaczając, że wobec zmniejszenia się liczby kandydatów z początkiem roku szkolnego będzie zniesiony kurs I. Zarząd postanowił, o ileby istniejące warunku nie uległy zmianie, otwierać kurs I tylko co 2 lata, w latach zaś pośrednich prowadzić kurs II-gi.

Z początkiem roku szkolnego zapisało się na kursy ogółem 77 słuchaczów. Z tej liczby pozostało do końca roku zaledwie 30. Ukończyło kurs II 12 osób. Na miejsce obecnego zarządu, którego kadencja kończy się z rokiem szkolnym, został obrany nowy zarząd, do którego powołani zostali pp. E. Janiszewski na przewodniczącego oraz F. Maruszewski i S. Robakowski.

Po przemowie p. E. Janiszewskiego oraz rozdaniu świadectw z ukończenia kursów posiedzenie zamknięto.

Z Dąbrowy.

Koniec strajku.

Strajk skończony. W piątek podjęli ponownie górnicy pracę na wszystkich kopalniach. W sobotę rozpoczęły się z zarządami rokowania w sprawie regulacji płac i aprowizacji. Podwyżki płac, dla różnych kategorji robotników będą się wahały między 20 a 30 proc. przyczem ponadto górnicy otrzymają premje zależne od wydajności pracy. Regulacja płac nastąpi już z dniem 1 maja. Aprowizacja zostanie uregulowaną w ten sposób, że przy staraniach o jej zwiększenie, robotnicy będą otrzymywali produkty po cenie nabycia ich przez urząd górniczy...

Zniesienie ograniczeń.

Od piątku ustały ograniczenia w ruchu ulicznym oraz w trzymaniu otworem sklepów i restauracji wydane na czas strajku.

Od soboty został przywrócony ruch cywilny na północnej kolei wojskowej.

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.
Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.